

SIPOON KUNNAN LAUSUNTO OPPIVELVOLLISUUDEN LAAJENTAMISTA KOSKEVASTA LAKILUONNOKSESTA

Sipoon kunnanhallitus päättää antaa Opetus- ja kulttuuriministeriölle oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvästä lakiluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Oppivelvollisuutta laajennettaessa toteutetaan maksuton toisen asteen koulutus kaikille oppivelvollisina toisen asteen koulutuksen aloittaneille.

Esityksessä ehdotetaan, että perusopetuksen jälkeen suoritettava ammatillinen tutkinto tai lukiokoulutus ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto olisivat jatkossa täysin maksuttomia sen kalenterivuoden loppuun asti, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Ehdotettujen muutosten myötä maksuttomia olisivat osaamisen hankkimiseksi tarvittavat oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet. Opetus ja päivittäinen ruokailu ovat jo nykyisin maksuttomia toisen asteen koulutuksessa.

Esityksessä säädettäisiin myös koulumatkojen maksuttomuudesta. Koulumatkojen maksuttomuus toteutettaisiin nykyisen koulumatkatukijärjestelmän puitteissa muuttamalla koulumatkatukilakia.

Esityksessä laajennetaan maksuttomuutta kuitenkin toisen asteen koulutuksen loppuun. Oikeus on tällöin laajempi kuin oppivelvollisuuden laajentaminen edellyttää.

Esitys tulee aikana, jolloin kuntien talous on historiallisen heikko ja COVID-19 pandemian johdosta valtio velkaantuu äärimmäisen nopeaan tahtiin. **Sipoon kunta katsoo, että julkishallinnon talous on saatava kuntoon ennen kuin uusia kustannuksia nostavia velvoitteita asetetaan kunnille.**

Ministeriön ja Kuntaliiton laskelmat uudistuksen kustannuksista eroavat toisistaan selkeästi. Sipoon kunta pitää tärkeänä, että kustannukset on tarkistettava oikealle tasolle ja kustannukset korvataan täysimääräisesti kunnille sekä opetuksen ja koulutuksen järjestäjille.

Esityksen mukaan oppivelvolliset olisivat tietyin edellytyksin oikeutettuja myös majoitus- ja matkakorvauksiin. Koulutuksen järjestäjä päättäisi ja maksaisi majoitus- ja matkakorvauksen hakemuksesta opiskelijalle aiheutuneista kustannuksista. Sipoon kunta katsoo, että nämä kustannukset tulee täysimääräisesti korvata koulutuksen järjestäjille aiheutumisperiaatteen mukaisesti.

Sipoon kunta esittää huolenaan, että oppivelvollisuuden laajentamista koskeva uudistus todellisuudessa rahoitetaan jatkossa kuntien muita valtionosuuksia vastaavasti leikkaamalla. Mikäli hallitus ei varaa uudistuksen toteuttamiseksi riittävää rahoitusta, ei uudistusta voi toteuttaa. Toissijaisesti on myös tutkittava mahdollisuudet vähentää kustannuksia esimerkiksi etuuksia karsimalla.

Oppivelvollisuuslaki ja siihen liittyvät muut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2021. Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettava laki ja siihen liittyvät muut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2022. Sipoon kunta pitää oppivelvollisuuslain voimaan tulon aikataulua liian kireänä. Uudistuksen toteutus edellyttää kunnilta toimenpiteitä, joiden suunnitelmalliseen ja laadukkaaseen toteuttamiseen tulee varata riittävästi aikaa. Tästä syystä Sipoon kunnan käsityksen mukaan laki voisi tulla voimaan aikaisintaan 1.8.2022, jos julkinen talous on saatu siihen mennessä tasapainoon ja kunnan kustannukset eivät kasva.